

Фетишизм

Презентація Зайнуліної Юлії,
1 курс, філологія, група ФІЛ-1502

Фетишизм (фр. feticisme) — одна із ранніх форм релігійних вірувань; поклоніння предметам неживої природи — фетишам, які ніби-то наділені чудодійною силою. Яскравим прикладом фетишизму у сьогоденні є носіння різноманітних амулетів, оберегів, ідолів, тощо.

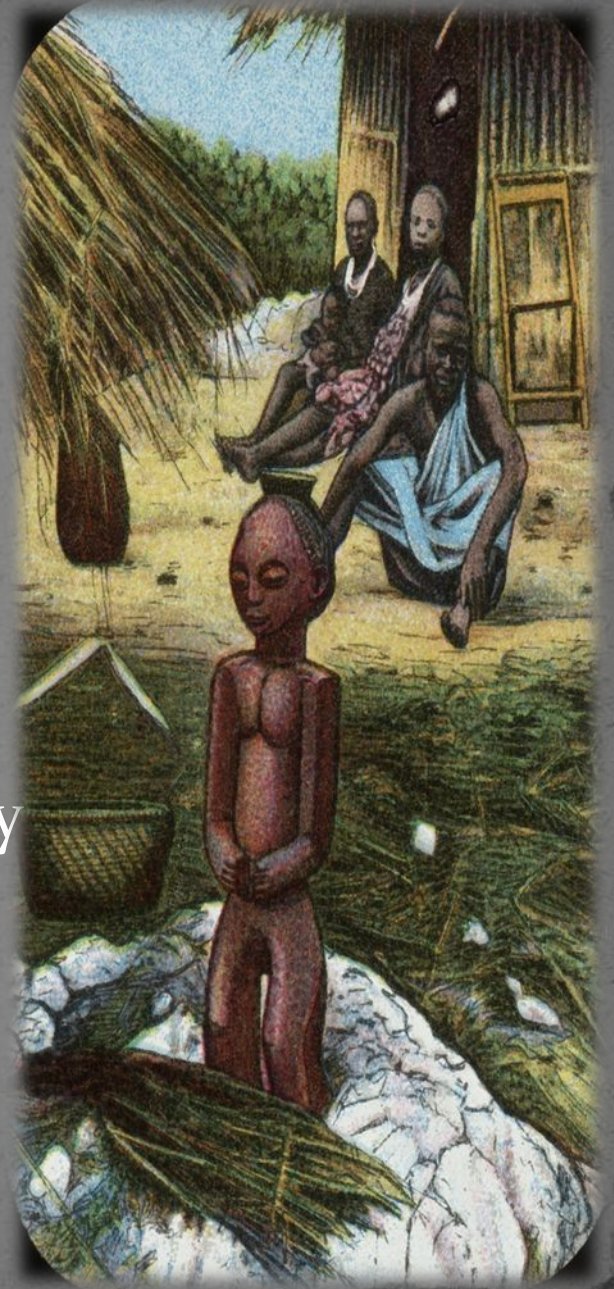
Фетишем може стати будь-який предмет, що вразив уяву людини: камінь незвичної форми, шматок дерева, частини тіла (зуби, ікла, шматочки шкіри, висушені лапки, кістки і т. д.).

Нерідко фетишем опинявся випадково обраний предмет. І, якщо його власника супроводжувала удача, значить, фетиш має магічну силу. В іншому випадку його замінювали іншим. У деяких народів існував звичай дякувати, а іноді і карати фетиші.

На даний момент Західна Африка може вважатися "країною фетишів" . Згідно із західно-африканськими уявленнями, фетиші повинні висіти у вигляді амулетів на шиї , вони оберігають від хвороб або, навпаки, можуть завдати шкоди у випадку неповаги до них, вони приносять дощ, наповнюють море рибою, ловлять та наказують злодія, надають своєму володарю хоробрості і приводять в сум'яття недругів.

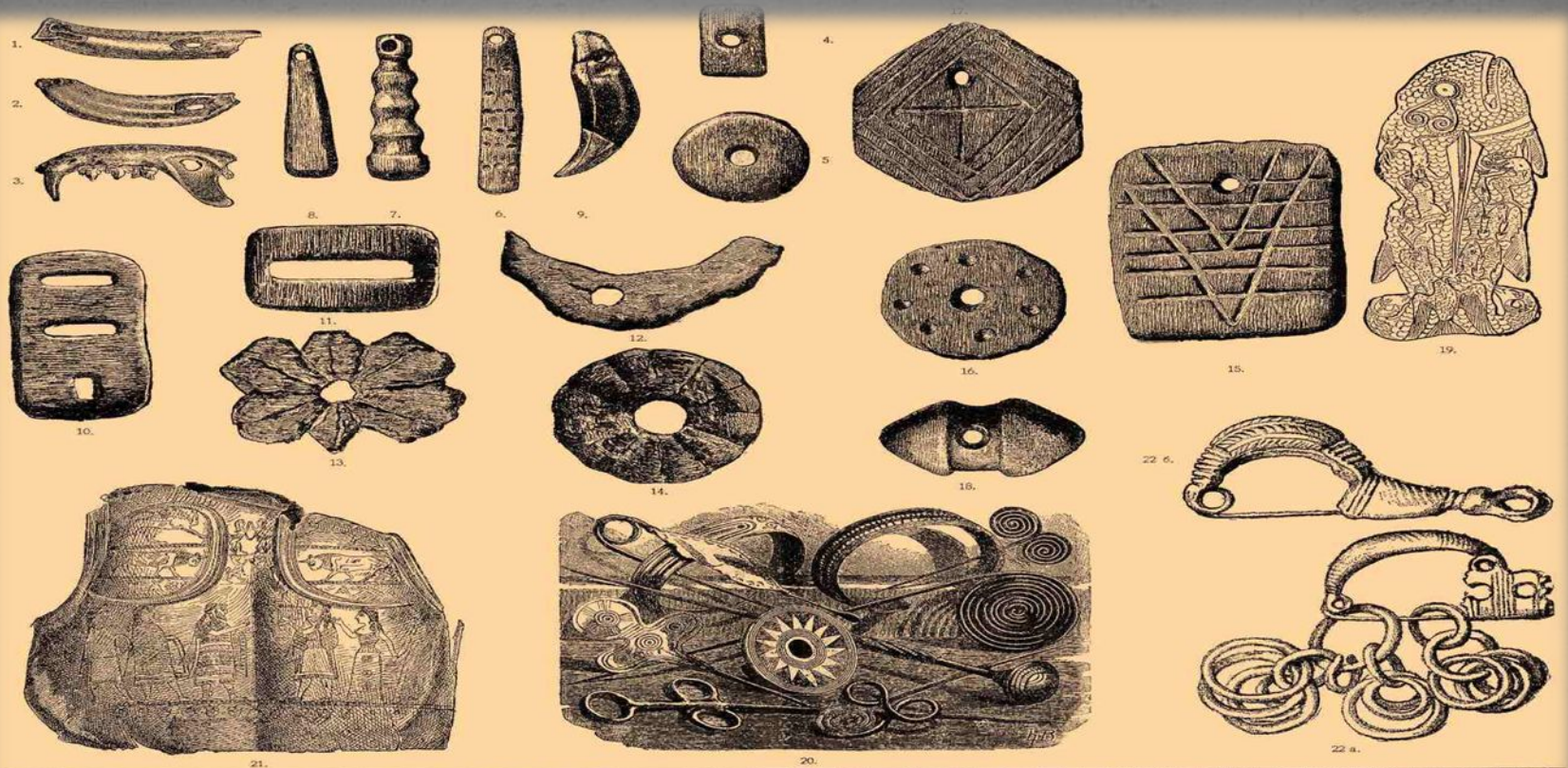
Історія

Поняття про фетишизм виникло під час того, як португальці звернули увагу на те, з якою повагою у Західній Африці відносились до деяких предметів, наприклад дерев, рослин, каміння, кістяних залишків тварин і т.п., вони досить вдало порівняли ці предмети з добре відомими їм амулетами або талісманами, і назвали їх «feticos», або "чарами", словом, яке походить від латинського «factitius», тобто "магічно майстерний".

Відомий історик XVIII ст. Шарль де Бросс, будучи враженим описом поклоніння африканців різним буденним предметам, ввів у вживання слово «фетишизм» у вигляді загального описового терміна. Огюст Конт скористався ним у своїй теорії еволюції релігії, де фетишизм розглядається як перша (найбільш примітивна) стадія, а за ним йдуть політеїзм та монотеїзм.

Фетишинізація предметів природи проходить стадії аніматизму та анімізму (зачатки всіх релігій та духовної культури в цілому).

1—3. У.—амулетів пещерного чоловіка дрібно-каменного в'їва; просверлені р'язи лошади (1 и 2) и челюсть дикой кошки (Пещера Геллефельс). 4, 5, 6, 7, 8 и 9. У.—подвійські из швейцарських свайників пострійки каменного в'їва; № 4—8 из слоного рога и кости, № 9—просверлений зуб хищного животного. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 и 17. У.—из глины, камня и новокаменного в'їва Франконской Швейцарии. 18. Зигтарная суза каменного в'їва оленей Швейцарии. 19. Золотий У.—из в'їва рыбы из дровиць европейського мислорода (Фаттерфельд, Нижня Лузаца). 20. Бронзовий У.—фибули (застожки), булавки, браслети, из свайниць поново-каменного в'їва оленей Швейцарии. 21. Золотий У.—из в'їва рыбы из дровиць европейського мислорода (Фаттерфельд, Нижня Лузаца). 22. Бронзовий У.—фибули (застожки), булавки, браслети, из свайниць поново-каменного в'їва оленей Швейцарии.